

Een liefde voor de dingen, voor het lichaam, voor het licht, voor schilderijen

Toen de kunstenaars Reniere&Depla een jaar geleden het voorstel kregen hun schilderijen te tonen in een tachtig jaar oude, zeer ruime burgermanswoning, rees de droom hun werk op te hangen naast een aantal kunstwerken die hen de voorbije twintig jaar hebben geraakt. Zo komt het dat we vandaag kennismaken met tachtig kunstwerken van twintig kunstenaars en struinend door het oude huis tevens op wandel lijken in de hoofden van Reniere&Depla, botsend op vlees geworden herinneringen die elkaar ontmoeten in een verlicht ingewand, zoals Proust de droom heeft genoemd. En inderdaad schemert vaak een donkerrood door, en blijven de beelden ongreepbaar, als waren ze voor altijd opgesloten in kamers die alleen in onze dromen verschijnen. En al deze beelden en manieren van schilderen ontmoeten elkaar in een eindeloze verwarring, die juist veroorzaakt wordt door de gelijkenissen. En we denken dat Borges gelijk had, toen hij alsmaar herhaalde dat er maar één roos was en maar één nachtegaal en maar één schrijver. En met die eenvoudige gedachte vrede nemend, tevreden zelf ook te mogen oplossen in de eindeloze stroom van schijn gestalten, worden we plotseling verrukt door de prachtige schilderijen van Bruno Van Dijck in de groene kamer: het doek waarop we de neerslag vinden van zijn blik die botst met weerbarstige rotsen aan de kust en het doek waarop we bijna niets vinden, heel dun geschilderd, met enkele dunne getrokken sporen: de evocatie van een strand. En door deze ontmoeting met het particuliere, met de herkenbare persoonlijkheid en met de oneindige variaties die we kunnen vinden binnen het oeuvre van één kunstenaar, herinneren we ons het zoete, hoogmoedige recht een enkeling te mogen zijn. Want naast de prachtige werken van Bruno Van Dijck zien we de opgespannen schildersvod van Céline Butaye, die spreekt met het gebloemde patroon van een jurk of schort, en radicale scheve vormen, zoals in de vroege collage van Berlinda De Bruyckere en in al de schilderijen waarin stroeve vlakken voorkomen of vette toetsen. En we lezen een verhaal zonder woorden, maar dat we voelen, dat we ons herinneren en dat we herkennen. En overal voelen we weemoed en schemering, en sluimerende liefde en slapende lichamen, en hunkering. Een liefde voor de dingen, voor het lichaam, voor het licht. San Sebastian van Berlinda De Bruyckere, Big in Japan van Tamara Van San, de duistere bloemen van Carole Vanderlinden, de griezelige, maar wonderse wereld van Piet Pollet...

Wandelend door deze tentoonstelling ontmoet je werelden, verzonnen en gemaakte, herinnerde en vergeten. En elke nieuwe ontmoeting brengt je dichterbij de blik van Reniere&Depla, dichterbij hun werk, dat op zich al voortkomt uit ontmoetingen met vreemde, ongewone, overlappende, gebroken en weerspiegelde, overbelichte of mistige beelden.

En wat het meest ontroert, misschien, is dat je in deze tentoonstelling meer dan ooit voelt dat al deze schilderijen en sculpturen gemaakt moesten worden, belangstelling of niet. Vaak zijn ze onooglijk, alsof ze bijna niet willen bestaan, maar niet anders kunnen. En telkens weer voel je dat ze niets willen bewijzen, niets willen aantonen en niets anders willen zijn dan zichzelf. (Al die tijd leefden ze naast elkaar in de herinneringen van Reniere&Depla, maar nu kunnen we ze met onze eigen ogen samen zien.)